

Bijlage 1: Analyse ontwerpbegrotingen 2020 van de zeven provinciale publieke verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen).

Inhoudsopgave

Pag.

Programma 1. Groen, Waterrijk en Schoon

- Regionale omgevingsdiensten

3

Programma 2. Bereikbaar en Verbonden

- Wegschap Tunnel Dordtse Kil

8

Programma 3. Aantrekkelijk en Concurrerend

- Grondbank RZG Zuidplas

10

Achtergrondinformatie:

Over de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten zijn bestuurlijke afspraken gemaakt in de commissie Bestuur en Middelen en deze zijn vastgelegd in het besluit van Provinciale Staten van 28 januari 2015. Om aan deze rol invulling te kunnen geven worden u de begrotingen 2020 van alle gemeenschappelijke regelingen voor zienswijze aangeboden. Daarbij ontvangt PS een analyse van deze begrotingen en een korte verklaring van de verschillen met het voorafgaande jaar. Deze analyse is in deze bijlage opgenomen.

Programma 1. Groen, Waterrijk en Schoon

Regionale omgevingsdiensten Zuid-Holland Zuid, Midden-Holland, West-Holland, Haaglanden en DCMR.

Er zijn in Zuid-Holland vijf regionale omgevingsdiensten opgericht die de deelnemende gemeenten en de provincie ondersteunen en adviseren bij de uitvoering van taken op het gebied van omgevingsrecht, vergunningverlening, toezicht en handhaving op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Hieronder volgt de visie, rechtsvorm en doel, bestuurlijk belang, activiteiten en bevoegdheden van de omgevingsdiensten. Onder dit algemene deel wordt specifiek ingegaan op de (provinciale) kaderstelling bij deze omgevingsdiensten.

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	<p>De omgevingsdiensten houden zich bezig met de uitvoering van complexe en bovengemeentelijke milieutaken en hebben tot doel de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren. De provincie blijft wel verantwoordelijk voor een integrale beleidsontwikkeling op het gebied van milieu en bodem. De provincie voert de regie op de beleidsuitvoering door beleidsprogrammering en monitoring.</p> <p>De omgevingsdiensten voeren wettelijke, provinciale milieutaken uit en geven invulling op het milieuterrein aan het Hoofdlijnenakkoord van het college van Gedeputeerde Staten. De in de provinciale begroting 2020 opgenomen prioriteiten en doelen vormen het uitgangspunt bij het opstellen van de provinciaal werkplannen van de omgevingsdiensten.</p>
<i>Rechtsvorm en doel</i>	<p>De omgevingsdiensten zijn rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichamen, opgericht met het doel het ondersteunen van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in art. 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.</p>
<i>Bestuurlijk belang</i>	<p>De omgevingsdiensten voeren (provinciale en gemeentelijke) wettelijke taken uit binnen het omgevingsrecht en op het gebied van omgevingsbeheer, behandelen klachten van burgers en meldingen van bedrijven en ondersteunen de provincie als opdrachtgever op duurzame ruimtelijke ontwikkeling en -beheer. Daarnaast voeren zij incidentele en additionele opdrachten uit voor de provincie.</p>
<i>Activiteiten</i>	<p>Structurele taken o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none">• Reguliere VTH taken;• Bodemtaken (inclusief spoed en nazorg);• Groene taken;

<i>Bevoegdheden</i>	Het namens Gedeputeerde Staten en met mandaat uitvoeren van taken en bevoegdheden in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving en de uitvoering van programma's en projecten met inachtneming van het provinciaal beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het gaat daarbij o.a. om de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in die wet genoemde wetten, Wet milieubeheer en de daarbij behorende uitvoeringsbesluiten, Provinciewet, Algemene wet bestuursrecht, Wet geluidhinder, Luchtvaartwet, Wet bodembescherming, Waterwet (grondwater), Wet natuurbescherming, Vuurwerkbesluit, Besluit bodemkwaliteit en Provinciale verordening bescherming landschap en natuur.				
<i>Stemverhoudingen</i>	DCMR : 37,5% stemaandeel OZHZ : 34,0% stemaandeel ODWH : 17,0% stemaandeel ODMH : 18,0 % stemaandeel ODH : 29,0% stemaandeel				
Kaderstelling					
<i>Provinciale doelstellingen</i>	De omgevingsdiensten voeren de wettelijke, provinciale milieutaken uit en geven invulling op het milieuterrein aan het Hoofdlijnenakkoord van het college van Gedeputeerde Staten. De wijze van uitvoering van de taken op het gebied van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) is vastgelegd in de nota VTH 2018-2021 en bijbehorende bijlage Risicogericht Toezicht.				
<i>(Financiële) doelstellingen van de omgevingsdiensten</i>	De omgevingsdiensten voeren de werkzaamheden conform de overeengekomen opdrachten uit. De prestaties worden conform afspraak geleverd en gerapporteerd. Afstemming over de tussentijdse afwijkingen worden besproken inclusief bijstuur- en beheersmaatregelen; Het weerstandsvermogen dient bij alle omgevingsdiensten op het gewenste niveau te zijn waarbij de minimale weerstandsratio factor één of hoger is. Hiervan kan worden afgeweken in het geval dat de risico's worden afgewend op de deelnemer(s). In dat geval resteert alleen in risico in het fluctueren van de bedrijfsvoering.				
<i>Sturing: Financiën</i>	Op basis van ontwerpbegrotingen 2020 van de omgevingsdiensten bedraagt de totale provinciale bijdrage in 2020 voor de uitvoering van de wettelijke en de op dit moment bekende aanvullende taken ongeveer € 51,5 mln. In vergelijking met de initiële begroting 2019 stijgt de bijdrage met € 3,8 mln. Deze stijging van de provinciale deelnemersbijdrage wordt onder meer veroorzaakt doordat de uurtarieven zijn geïndexeerd, er meer budget beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van de wettelijke taken (o.a. intensivering VTH) en er meer aanvullende opdrachten zijn geraamd.				
	Samenvatting verloop financiële bijdragen 2019/2020:				
	Omgevings- dienst	Provinciale bijdrage initiële begroting	Provinciale bijdrage begroting 2020	Provinciale bijdrage begroting 2020	Opmerking

	2019 (inclusief aanvullend)	(structureel)	(aanvullend)	
DCMR	€ 27,8 mln.	€ 28,2 mln.	€ 2,7 mln.	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale bijdrage 2020 is conform de provinciale kaderbrief 2020 geïndexeerd. • Indexering voor de ontwikkeling loonkosten bedraagt 3% en voor de overige kosten 2,6% waardoor de gemiddelde indexering hierdoor 2,9% bedraagt. • Efficiëntie: tarievenstijging moeten de kostenstijgingen bij de DCMR opvangen. Er is gevraagd om de mogelijkheden om te komen tot efficiëntieverbetering binnen de reguliere bedrijfsvoering (bijv. d.m.v. ICT) te betrekken bij de voorbereiding van de begroting 2021.
Zuid-Holland Zuid	€ 6,8 mln.	€ 6,5 mln.	€ 0 mln.	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale bijdrage 2020 is conform de provinciale kaderbrief 2020 geïndexeerd. • De provinciale bijdrage is geraamd exclusief aanvullende opdrachten. • Het uurtarief 2020 is geïndexeerd met 2,51 %. • Loonindex met 2,9% en prijsindex met 1,6% geïndexeerd op grond van de Septembercirculaire 2018. • Efficiëntie: De specifieke situatie waarin OZHZ zich per 1 jan 2019 bevindt (uittreding gemeenten en fusie van gemeenten) maakt dat er nog geen structureel inzicht is over efficiëntie mogelijkheden in 2020. Hieraan zal bij de ambtelijke voorbereiding van de kaderbrief 2021 rekening worden gehouden.
Midden- Holland	€ 3,6 mln.	€ 3,0 mln.	€ 0,4 mln.	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale bijdrage 2020 is conform de provinciale kaderbrief 2020 geïndexeerd. • Het uurtarief 2020 is geïndexeerd met 2,8 %. • Efficiëntie: Efficiëntie voordelen worden achteraf met de deelnemers verrekenend bij jaarrekening. Er wordt discussie gevoerd met Midden-Holland om aan de voorkant (bij de begroting) al een deel te verrekenen door bijv. minder te indexeren.
West-Holland	€ 2,8 mln.	€ 2,5 mln.	€ 0,8 mln.	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale bijdrage 2020 is conform de provinciale kaderbrief 2020 geïndexeerd. • Het uurtarief is met 2,78% geïndexeerd. • Weerstandsvermogen bijna op niveau.

					<ul style="list-style-type: none"> • Efficiëntie voordelen en bedrijfsvoeringresultaat gaat vooralsnog naar weerstandsvermogen.
	Haaglanden	€ 6,7 mln.	€ 7,4 mln.	€ 0 mln.	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale bijdrage 2020 is conform de provinciale kaderbrief 2020 geïndexeerd. • De provinciale bijdrage is geraamd exclusief aanvullende opdrachten. • Het uurtarief is met 2,5% geïndexeerd. • Efficiëntie: Seintra/Van der Laar hebben onderzoek gedaan naar efficiëntie en bedrijfsvoering Haaglanden. Daarop is het meerjarige Koersplan vastgesteld als financieel kader, waarin de efficiëntie mogelijkheden zijn opgenomen.
	Totaal	€ 47,7 mln.	€ 47,6 mln.	€ 3,9 mln.	
Hooflijnenakkoord 2015-2019	<p>In het Hooflijnenakkoord is als ambitie opgenomen om het milieu te verbeteren en tegelijkertijd de economie te versterken. Daar hoort efficiënte toezicht & handhaving bij. Daarom zetten wij ons succesvolle beleid van toezicht & handhaving voort. Dat betekent dat vertrouwen door bedrijven eerst verdiend moet worden. Verder willen wij een scheiding tussen vergunningverlening en toezicht & handhaving en streven wij naar robuuste omgevingsdiensten voor vergunningverlening, toezicht & handhaving. Voor 2020 zal een nieuwe Hooflijnenakkoord worden opgesteld en mogelijk andere en aanvullende uitgangspunten.</p>				
KPI's provinciale begroting	<p>De indexatie van de uurtarieven bij de omgevingsdiensten heeft geleid tot een verhoging van de opdrachtbudgetten om zo de kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de provinciale taken te kunnen borgen (zie ook hierboven). Voor deze verhoging / indexatie van de provinciale budgetten is een raming opgenomen in de provinciale kadernota 2020-2023 van € 1,5 mln.</p>				
<i>Uitgangspuntenbrief financieel kader 2020</i>	<p>In de provinciale kaderbrief 2020 zijn een aantal (financiële) kaders en randvoorwaarden opgenomen om op te nemen in de begroting 2020. Aan deze kaders en randvoorwaarden wordt (grotendeels) voldaan. Bij de zienswijzen op deze ontwerpbegrotingen 2020 worden de uitgangspunten nagelopen en aangegeven per omgevingsdienst wat hiermee gebeurd en hoe dit is verwerkt in de begroting 2020.</p>				
	Aandachtspunten kaderbrief 2020		Doel: waarom opgenomen?		Constateringen en input voor zienswijze ontwerpbegroting 2020
	<ul style="list-style-type: none"> • Loonontwikkelingen aansluiten bij de feitelijke Cao-loonstijgingen. 		In 2019 zijn er provinciale verkiezingen en komt er een nieuw collegeakkoord		<u>Indexering</u> Bij alle omgevingsdiensten is de

	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de materiele component CPI gebruiken. • Loonkostenstijging en prijsstijging materiële component gespecificeerd onderbouwen. • Mogelijke efficiëntieverbetering in bedrijfsvoering terug zien in begroting. <p>Hiervan kan worden afgeweken indien dit ongewenste gevolgen heeft voor de (minimaal) gewenste kwaliteit van de uitvoering en de robuustheid van de Omgeving.</p>	<p>voor de periode 2020-2023. Het huidige Hoofdlijnenakkoord 2016-2019 is dan ook niet van toepassing voor het jaar 2020. Gelet op deze situatie is besloten voor het wettelijk takenpakket en de overige werkzaamheden die de Omgevingsdiensten uitvoeren namens of voor de provincie, het opdrachtbudget en de deelnemersbijdrage te continueren en te garanderen.</p> <p>Met een nieuw collegeakkoord kan dit standpunt wijzigen.</p>	<p>Provinciale bijdrage 2020 conform de provinciale kaderbrief 2020 geïndexeerd.</p> <p><u>Efficiëntie</u> Conform de kaderbrief dienen de omgevingsdiensten aan te geven in welke mate kostenstijgingen nog binnen de bestaande bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen.</p> <p>De constatering per dienst (zie bovenstaande tabel) zijn verwerkt in de afzonderlijke zienswijzen op de begrotingen 2020.</p>
Reserves/ Weerstandsvermogen	<p>Het weerstandsvermogen bij de omgevingsdiensten is in 2020 bij alle omgevingsdiensten op het bestuurlijk afgesproken niveau, met uitzondering ODWH.</p> <p>Bij de DCMR worden de risico's doorgelegd naar de deelnemers en is alleen een weerstandsvermogen om fluctuerende bedrijfsvoering resultaten op te kunnen vangen.</p>		
Risico's en beheersmaatregelen	<p>De risico's om financiële tegenvallers op te vangen worden in voldoende mate afgedekt door het eigen vermogen in de vorm van de algemene reserve.</p>		
<i>Prioriteit 2020</i>	<p>Bij West-Holland is een meerjarenplan opgesteld en zijn beheersmaatregelen getroffen om de begroting (op termijn) structureel in evenwicht te krijgen. Tevens moet het weerstandsvermogen worden opgehoogd om alle risico's te kunnen afdekken. Dit proces verdient bijzondere aandacht en monitoring.</p> <p>Daarnaast is de implementatie van de omgevingswet en de consequenties daarvan voor de omgevingsdiensten punt van aandacht. In samenwerking met de omgevingsdiensten worden de gevolgen in kaart gebracht inclusief het vormgeven van het noodzakelijk implementatietraject. Dit is een meerjarige traject.</p> <p>Voorts hebben een aantal onderwerpen beleidsmatig extra aandacht. Het betreft de versterking van de uitvoering van de VTH-taken en de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Hiervoor heeft PS extra geld voor beschikbaar gesteld.</p>		

Programma 2. Bereikbaar en Verbonden

Wegschap Tunnel Dordtse Kil

Het Wegschap Dordtse Kil beheert en exploiteert de toltunnel tussen Dordrecht en 's-Gravendeel evenals de aansluitende wegen. De Kiltunnel is sinds 1 oktober 1977 de belangrijkste oeververbinding tussen de Hoeksche Waard en het Eiland van Dordrecht. De N 217 leidt door de Kiltunnel en sluit aan de Dordtse zijde aan op de industrieterreinen, de A16 en de N3.

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De Kiltunnel vormt een belangrijke schakel in de ontsluiting van het woon- en werkgebied van de betrokken gemeenten. Het Wegschap draagt op deze wijze bij aan het optimaliseren van weg-, vaarweg- en fietsinfrastructuur.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	De gemeenschappelijke regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, opgericht met het doel het beheren en exploiteren van een niet-openbare toltunnel en de aansluitende wegverbindingen.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De toltunnel vormt een belangrijke schakel in de ontsluiting van het woon- en werkgebied van de gemeente Dordrecht en de nieuwe gemeente Hoeksche Waard. In het kader van de integrale bereikbaarheid draagt het Wegschap bij aan het optimaliseren van weg-, vaarweg- en fietsinfrastructuur.
<i>Activiteiten</i>	Het openbaar lichaam verwezenlijkt zijn taakstelling door: <ul style="list-style-type: none">• De financiële middelen voor de aanleg, onderhoud en exploitatie bijeen te brengen;• De tunnel toegankelijk te stellen voor elke verkeersdeelnemer die tegen betaling van de tunnel gebruik wil maken;• Het heffen van tolgelden tot zodanige bedragen dat een rendabele exploitatie van de tunnel gewaarborgd wordt.
<i>Bevoegdheden</i>	Binnen de regeling ten aanzien van de belangenbehartiging waarvoor zij is getroffen en het gebied waarvoor zij geldt, kunnen bevoegdheden van regeling en bestuur worden overgedragen en toegekend, binnen de grens van artikel 54 van de Wet gemeenschappelijke regeling.
<i>Stemverhouding</i>	43% stemaandeel
Kaderstelling	
<i>Provinciale doelstellingen</i>	In de provinciale begroting zijn geen specifieke doelstellingen geformuleerd. De tunnel is aangelegd om de bereikbaarheid te verbeteren tussen de Hoeksche Waard en Dordrecht en omstreken.
<i>(Financiële) doelstellingen van Dordtse Kil</i>	Het op niveau brengen van het negatieve eigen vermogen. Daartoe zal het resultaat 2018 (€ 2.004.000) worden toegevoegd aan de algemene reserve, teneinde deze (negatieve) reserve mogelijk op positief niveau te brengen. De algemene reserve bedraagt na toevoeging van het resultaat € 1.854.000,- positief.

<i>Sturing:</i>	
Financiën inclusief zienswijzen	De provinciale deelnemersbijdrage is ten opzichte van begroting 2019 verlaagd van € 387.500 naar € 200.000 in 2020 en zal verder worden verlaagd naar € 25.000 vanaf 2021. Deze verlaging van de deelnemersbijdrage wordt mede op verzoek van de gemeentelijke deelnemers doorgevoerd. De begroting en meerjarenbegroting is ook met de lagere deelnemersbijdrage structureel dekkend.
KPI's provinciale begroting	N.v.t.
<i>Uitgangspuntenbrief financieel kader 2020</i>	N.v.t.
Reserves/ Weerstandvermogen	In overleg met de toezichthouder (BZK) is bepaald dat de investeringslasten als gevolg van de aanleg van de tunnel verlopen via het eigen vermogen en niet via de kapitaalslasten van de begroting. Dit heeft geleid tot een groot negatief eigen vermogen in het verleden dat jaarlijks wordt verminderd. Dit jaar staat de algemene reserve voor het eerst positief.
Risico's en beheersmaatregelen	In 2020 wordt groot onderhoud gepleegd en zullen nieuwe grootschalige investeringen worden gedaan om de tunnel weer up to date te maken en krijgen.
<i>Prioriteit 2020.</i>	Geen prioriteit omdat de provinciale er geen bijzondere financiële risico's worden gesignaleerd. Op grond van bovenstaande financiële toetsingscriteria is derhalve geen nadere (bij)sturing vereist.

Programma 3. Aantrekkelijk en Concurrerend

GR Grondbank RZG Zuidplas

De provincie Zuid-Holland vervult een belangrijke rol als het gaat om de regionale economische ontwikkelingen in Zuid-Holland. Het verder uitbouwen van de regionale economie vindt plaats door:

- 'nieuw-ontwikkeling' van bedrijfsterreinen;
- herstructurering van de bestaande bedrijfsterreinen;
- structureren en organiseren van de toegang tot financiering voor startende en groeiende innovatieve technologiebedrijven en projecten;
- verbetering van de ruimtelijke kwaliteit inclusief het vergroten de aantrekkingskracht van het vestigingsklimaat en een betere fysieke bereikbaarheid;
- herontwikkeling van saneringslocaties;
- storten van afval door het in verhuur geven van het terrein van de voormalige Derde Merwedehaven in de gemeente Dordrecht;
- versterken van het glastuinbouwcluster;
- herstructurering van de glastuinbouwgebieden;
- programmering van ontwikkelingen, de strategische grondverwerving en uitnamen van gronden, de financiering, de kwaliteitsbewaking en het coördineren van de uitvoering van ruimtelijke projecten.

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De nadruk bij de integrale en regionale gebiedsgerichte projecten ligt op de programmering, het plannen en het onderlinge afstemmen van activiteiten en projecten. Daarbij spelen de strategische ligging van gronden, de financiering, de kwaliteitsbewaking en de borging van de realisatiekracht een belangrijke rol. Door hieraan invulling te geven komen gewenste ontwikkelingen van de grond.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	In het verleden zijn ten behoeve van de realisatie van de Interregionale Regionale Programma's (IRP's) een aantal gemeenschappelijke regelingen gevormd. Deze hebben ondersteund bij het realiseren van de gebiedsontwikkeling. Zij hebben het doel in samenwerking met andere (publieke)partijen een integrale en regionale gebiedsontwikkeling te realiseren. De grondbank is de laatste gemeenschappelijke regeling die nog actief is op dit gebied mede namens de provincie.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het binnen een aangegeven gebied, in onderlinge samenhang: <ul style="list-style-type: none">• Programmeren, plannen en onderling afstemmen van ontwikkelingen en activiteiten;• Kwaliteitsbewaking en financiering plannen;• Realiseren van concrete projecten.
<i>Activiteiten</i>	<ul style="list-style-type: none">• Ruimtelijke inrichting en vormgeving van het gebied;• Het gezamenlijk financieren van ontwikkelingen en plannen;

	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en overleg voeren over concrete activiteiten.
<i>Bevoegdheden</i>	Binnen de regeling ten aanzien van de belangenbehartiging waarvoor zij is getroffen en het gebied waarvoor zij geldt, kunnen bevoegdheden van regeling en bestuur worden overgedragen en toegekend, binnen de grens van artikel 54 van de Wet gemeenschappelijke regeling.
<i>Stemverhouding</i>	40% stemaandeel
Kaderstelling	
<i>Provinciale doelstellingen</i>	De Grondbank richt zich op het beheer en de uitname van de in het verleden verworven gronden in de Zuidplaspolder. De gronden zijn verworven met als doel de gewenste gebiedsontwikkeling zoals de partijen gezamenlijk zijn overeengekomen, mogelijk te maken. Op dit moment vindt geen verwerving van grond meer plaats.
<i>(Financiële) doelstellingen van de Grondbank</i>	In 2015 is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd waarin is vastgelegd dat de Grondbank in ieder geval tot 2025 zal blijven bestaan.
<i>Sturing:</i>	
Financiën inclusief zienswijze	De deelnemersbijdrage PZH bedraagt conform ontwerpbegroting 2020 € 902.000,-.
Hoofdlijnenakkoord 2015-2019	Voor 2020 zal een nieuwe Hoofdlijnenakkoord worden opgesteld en mogelijk andere en aanvullende uitgangspunten.
KPI's provinciale begroting	N.v.t.
<i>Uitgangspuntenbrief financieel kader</i>	De provinciale bijdrage in 2020 is € 902.000,-, dit ligt in lijn met de uitgangspunten brief financieel kader.
Reserves/Weerstandsvermogen	De Grondbank heeft een negatief eigen vermogen van € 21 mln. De deelnemers hebben een voorziening getroffen (garantstelling) voor het afdekken hiervan. De provincie heeft naar rato van haar inbreng (40%) hiervoor € 9,6 mln. in een voorziening gereserveerd.
Risico's en beheersmaatregelen	Bij de Grondbank blijven de lagere (taxatie)waarde van de gronden een aanvullend risico vormen. Hiervoor heeft de provincie bij haar jaarrekening 2018 het door de Grondbank gemelde ontwikkelingsrisico van € 45 mln. naar rato van haar deelname opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen (risico 14 Waardeontwikkeling grondaandeel Zuidplas 22 mln.).
<i>Prioriteit 2020</i>	Door veranderende marktomstandigheden onderwerpen deelnemers de vigerende plannen aan een onderzoek dat mogelijk leidt tot een heroriëntatie. De verwachting is dat in 2019 gemeentelijke besluitvorming zal plaatsvinden ten

	aanzien van de planvorming. Het is niet ondenkbaar dat dit tot gevolg heeft dat de waarde van de grondportefeuille van de Grondbank en deze hierdoor verandert. Mede gelet hierop dient de grondbank actief te worden gemonitord en de voorgenomen besluitvorming hieromtrent in 2019 te blijven volgen, mede gelet op mogelijke (financiële) consequenties.
--	--